

KEMISK-TEKNISKA LEVERANTÖRFÖRBUNDET
THE SWEDISH COSMETIC, TOILETRY AND DETERGENT ASSOCIATION

Datum: 2006-03-17
Kontakt: Peter Jansson peter.jansson@ktf.se +46-8-783 82 45
Olof Holmer Olof.holmer@ktf.se +46-8-783 82 43
Status: Position

Information om tandkräm och slipmedel

Kemisk-Tekniska Leverantörförbundet (KTF) uppmärksammar att Råd & Rön i en artikel i nr 3, 2006 skriver om slipmedel (abrasiva ämnen) och om slipeffekter av tandkräm¹.

Råd & Rön uppehåller sig helt kring tandkrämers så kallade RDA-värde (Radioactive Dentine Abrasivity) och kopplar ett högt RDA värde till ökad risk för slipskador på tänderna.

RDA är ett rent kvantitativ mått på den mängd material, som i en standardiserad laboriemodell, slipas bort från en tandrotyta (dentyta) och säger ingenting om den reella yteffekten tandborstningen orsakar på levande tandvävnader (emalj och dentin). RDA-värdet är endast en av många andra parametrar att beakta när man formulerar en tandkräm. Samtliga tandkrämer som säljs av KTFs medlemsföretag till den svenska handeln uppfyller riktnormen på att RDA-värdet ska ligga mellan 50 och 250 för att produkterna (även i det hänseendet) skall betraktas som säkra att använda.

Bakgrund

Tandkräm innehåller slipmedel som polerar tänderna och bidrar till att ta bort plack/tandsten och missfärgningar.

Slipeffekten av en tandkräm varierar och är bland annat beroende av de (oftast kombinerade) slipmedels hårdhet, mängden slipmedel samt partiklarnas form och storlek.

Orsaksammanhanget till slipskador på tänder är komplext. Förutom ovan nämnda aspekter vad gäller slipmedlet i sig, spelar personens allmänna munhygien och matvanor, tandborstens hårdhet samt hur bortstekniken utformas stor roll. Allt detta bör därför tas i beaktande vid bedömning av slipresultat.

RDA värde

RDA värdet är en rent kvantitativ mätning av mängd bortförel av material från en tandrotyta i en laboriemodell och inte kan förutse vad som uppnås vid verklig tandborstning.

Det är viktigt att poängtera att RDA-värdet är ett relativt och inte ett absolut värde och att felmarginalen vid mätning av RDA är hög. För att kunna jämföra slipeffekten av tandkrämer genom att enbart jämföra RDA, måste dessutom mätningarna vara utförda inom samma testserie och vid samma testinstitut. Ofta lämnas det därhän och ger ytteligare fel i bedömningar och kommentarer. Då RDA-värdet är ett osäkert uppmätt jämförelsevärde hos en viss tandkräm ger det en mycket förenklad och ofullständig bild av det som sker när man borstar tänderna. En tandkräm med högre RDA-värde behöver inte i praktiken innebära en ökad risk för slipskador. Det kan ibland faktiskt vara tvärt om!

Tandkräm från KTF:s medlemmar är säkra

Den rådande standarden, ISO 11609, har lett till praxis att all tandkräm som säljs i handeln ha ett RDA värde under 250.

Samtliga tandkrämer tillverkade av KTFs medlemsföretag och säljs till i svensk handel, uppfyller detta krav och flera andra viktiga krav på kvalitet och säkerhet.

¹ [Råd & Rön, 1 februari, 2005](#)

KEMISK-TEKNISKA LEVERANTÖRFÖRBUNDET
THE SWEDISH COSMETIC, TOILETRY AND DETERGENT ASSOCIATION

Kosmetikdirektivet ställer krav på säkra produkter

Det är viktigt att känna till att regelverket för bland annat tandkräm är det harmoniserade så kallade kosmetikdirektivet (76/786/EEG²), vilket bland annat kräver att samtliga produkter som sätts på marknaden ska vara säkerhetsvärderade på vetenskaplig grund och därmed vara säkra att använda för konsumenten.

Tillverkaren tar givetvis bland många faktorer även tandkrämens RDA-värde i beaktande då han/hon tillverkar produkten.

Hälsofrågor kring kosmetik och hygienprodukter generellt är av absolut största vikt och branschen samarbetar därför med nationella myndigheter, EU-kommissionen och dess expertkommitté, bland annat när det gäller att bidra med relevanta forskningsdata. Ingredienser i kosmetik och hygienprodukter är omsorgsfullt reglerade genom det europeiska kosmetikdirektivet (76/768/EEG) och Läkemedelsverkets författningssamlingar och är föremål för en löpande och sträng säkerhetskontroll och vetenskaplig analys.

² [Kosmetikdirektivet 76/768/EEG, konsoliderad version](#)